

Uvod:

Tabela 1.1

Povećanje obima migracionih kretanja stanovništva u period 1948-1991. godine vidljivo je iz promena procentnog udela autohtonog-zavicajnog i migrantskog-selidbenog stanovništva.(Tabela 1.1)U 1953. godini udeo selidbenog u ukupnom stanovništvu u Srbiji iznosio je 35,1 i kretao se od 44,5% u Vojvodini do 28,8% na Kosovu i Metohiji, U kasnijim popisima broj selidbenog stanovništva u Srbiji kao i pomenuto učešće se povećava i u 1981. godini iznosi 42,2%,sa najvećom vrednošću od 45,3% u Centralnoj Srbiji, iz a najmanjom od 29.9% ponovo na Kosovu i Metohiji.Prema popisu stanovništva iz 1991. godine udeo migrantskog u ukupnom stanovništvu Centralne Srbije iznosio je 45,2%, i nešto je niži nego 1981. godine,dok je u Vojvodini,broj migrantskog stanovništva i apsolutivno i relativno veći, nego 1981. godine.Udeo migrantskog u ukupnom popisanom stanovništvu veći je 1991. i na Kosovu i Metohiji.Odnos između zavičajnog i selidbenog stanovništva je u nesporednoj zavisnosti od stepena privrednog razvoja.Tako je udeo selidbenog stanovništva u ukupnom stanovništvu relativno najmanji na Kosovu i Metohiji,dok je u Vojvodini i Centralnoj Srbiji veći.Međutim stepen ekonomske razvijenosti nije jedini činilac koji utiče na prostornu pokretljivost stanovništva.Jedan od faktora koji takodje utiče je i tip naseljenosti karakterističan za određeno područje. Naime, na području Vojvodine koju karakterišu velika naselja, migraciona kretanja na kraće distance su manja po obimu nego na području Kosova i Metohije sa velikim brojem malih naselja.Međutim,niži procenat zavičajnog stanovništva u Vojvodini,u odnosu na Kosovo i Metohiju,uslovljen je činjenicom da su se na ovo područje slivale dve organizovane migracione struje posle oba rata.

Prema podacima popisa 2002, udeo migrantskog u ukupnom stanovništvu iznosio je u Srbiji (bez Kosova i Metohije) 45,8%, u Centralnoj Srbiji 45,4%, a u Vojvodini 46,9%. Pri tom su migranti činili više od polovine (50,9%) stanovništva gradskih, i 39,2% stanovništva ostalih naselja.

Slika 1.1 Pravci doseljavanja u regionalne centre (osim Beograda) po popisu iz1991.

Pretežni oblik migracija bile su lokalne i regionalne migracije, u kojima je učestvovalo oko 71% broja migranata Centralne Srbije i oko 46% migranata Vojvodine.

Posle najnovijeg izbegličkog talasa u poslednjoj deceniji dvadesetog veka iz bivših republika SFRJ došlo je do "smene" stanovništva u pojedinim imigracionim sredinama Srbije, posebno u Vojvodini. Pri tome su izbeglice "zamenile" izumrle koloniste iz perioda neposredno posle Drugog svetskog rata i uticale na promenu odnosa između pojedinih tipova migracija. U izbegličkim strujama iz republika prethodne SFRJ preovladavale su one iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, koje su pretežno srpsko stanovništvo vodile ka Srbiji, što je bio nastavak ranijeg procesa etničke homogenizacije bivšeg jugoslovenskog prostora.

Podaci o autohtonom i migrantskom stanovništvu i njihovim osnovnim obeležjima upućuju na zaključak da je demografska situacija u Vojvodini i Centralnoj Srbiji na početku 21. veka veoma složena. Ona je rezultat kako prostorne pokretljivosti tako i prirodnog obnavljanja stanovništva.

Na tlu Srbije u drugoj polovini dvadesetog veka bila je znatno izraženija prostorna pokretljivost stanovništva Centralne Srbije i Vojvodine nego stanovništva Kosova i Metohije. Zahvaljujući demografskim, ekonomskim, političkim i drugim činiocima, Centralna Srbija i Vojvodina su bili izrazito imigracioni, a Kosovo i Metohija izrazito emigracioni prostori Srbije i Balkana.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com